

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 1PP/151/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2118012819
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 11. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marián Dunčko
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2018:2118012819.1

Uznesenie

Okresný súd Trnava v trestnej veci vedenej proti odsúdenému: R. E., nar. XX.XX.XXXX v J., trvale bytom J. - T.Z., t. č. v ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou, o návrhu odsúdeného o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, na verejnom zasadnutí konanom v ústave na výkon trestu dňa 28.11.2018 samosudcom JUDr. Mariánom Dunčkom podľa § 415 ods. 1 Tr. por. takto

rozhodol:

Podľa § 66 ods. 1 písm. a/, ods. 2 Tr. zák. sa návrh odsúdeného: R. E., nar. XX.XX.XXXX, t. č. v ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou, o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený trestným rozkazom Okresného súdu Pezinok zo dňa 15.02.2018 sp. zn. OT/6/2018, zamietá.

odôvodnenie:

Dňa 05.11.2018 podal na tunajší súd odsúdený R. E. návrh o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody. Odsúdený v ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou vykonáva trest odňatia slobody vo výmere 18 (osemnásť) mesiacov so zaradením do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia, ktorý mu bol uložený trestným rozkazom Okresného súdu Pezinok zo dňa 15.02.2018 sp. zn. OT/6/2018, pričom jeho predpokladaný koniec má mať po započítaní dňa 12.08.2019. Lehota podľa § 66 ods. 1 písm. a/ Tr. zák. uplynula dňa 12.11.2018.

Na verejnom zasadnutí boli oboznámené tieto listinné dôkazy: návrh odsúdeného s prílohou z č.l. 1-2, aktuálny odpis RT z č.l. 7, podanie rodičov odsúdeného z č.l. 13, hodnotenie ÚVTOS z č.l. 14, skrátený výpis klienta z č.l. 15, rozhodnutia súdov z č.l. 17-19, osobný spis odsúdeného.

Z hodnotenia riaditeľa ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou zo dňa 16.11.2018 vyplynulo aj nasledovné (podstatné citácie): „Odsúdený R. E. bol dňa 13.03.2018 premiestnený do ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou na ďalší výkon trestu. Po týždennom pobyte na nástupnom oddiele bol umiestnený na oddiel s diferenciačnou skupinou „B“, kde sa nachádza doposiaľ. Správanie a vystupovanie odsúdeného počas jeho veľmi krátkeho výkonu trestu odňatia slobody v predchádzajúcich ústavoch bolo hodnotené kladne. Správanie a vystupovanie menovaného je počas pobytu v tunajšom ústave na požadovanej úrovni, slušné a bezproblémové. Ústavný poriadok a časový rozvrh dňa dodržiava. Príkazy a nariadenia príslušníkov rešpektuje a vždy ochotne plní. Chodí primerane ustrojený a upravený. V kolektíve je nekonfliktný a znášavlivý. Doposiaľ počas výkonu trestu odňatia slobody bol jedenkrát disciplinárne odmenený, a to dňa 16.10.2018 pochvalou za riadne plnenie činností zameraných na všeobecný rozvoj osobnosti odsúdeného. Disciplinárne potrestaný nebol. Počas výkonu trestu odňatia slobody neabsolvoval žiadny rekvalifikačný kurz ani iné formy vzdelávania. Možno konštatovať, že voľný čas sa snaží využívať zmysluplne. Menovaný v tunajšom ústave nebol zaradený na žiadne pracovisko zo zdravotných dôvodov. Je na oddiele aktívne zapájaný do činností zameraných na všeobecný rozvoj osobnosti odsúdeného udržiavaním čistoty a upravenosti ubytovacích a spoločných priestorov ústavu. Tieto činnosti vykonáva svedomito a zodpovedne. Odsúdený vyrastal v úplnej rodine. Po ukončení základnej školy ďalej v štúdiu pokračoval na SOU obchodnom v Bratislave, ktoré ukončil v odbore kuchár - čašník. Po ukončení štúdia a absolvovaní základnej vojenskej služby formou civilnej

služby pracoval vo viacerých reštauráciách ako kuchár. Potom utrpel ťažký úraz hlavy a odvtedy je poberateľom invalidného dôchodku. Popri tom ešte chvíľu pracoval ako kuchár v reštaurácii. Menovaný je rozvedený, má jedného maloletého syna, na ktorého si vyživovaciu povinnosť nahlásil. Kontakt formou korešpondencie, telefonovania a návštev udržiava s rodičmi, ktorí sú mu počas výkonu trestu veľkou oporou. Odsúdený uvádza, že po prepustení z výkonu trestu odňatia slobody pôjde bývať späť k rodičom, kde býval aj pred nástupom na výkon trestu. Možno konštatovať, že odsúdený plní ciele stanovené programom zaobchádzania. Resocializačná prognóza je podľa hodnotenia rizika sociálneho zlyhania menej priaznivá (opakovane súdne trestaný, alkoholová závislosť). V súčasnosti nie je voči nemu vedené žiadne trestné stíhanie. Na základe uvedených skutočností možno konštatovať, že odsúdený preukazuje splnenie podmienok na podmiennečné prepustenie a odporúčam ho podmiennečne prepustiť.“

Z odpisu registra trestov a oboznámených rozhodnutí súdov vyplynulo, že odsúdený bol doposiaľ 4-krát súdne trestaný (vrátane spomenutého odsúdenia), a to vždy pre prečin ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 Tr. zák. Pre tento trestný čin mu boli trikrát uložené podmiennečné tresty odňatia slobody, pričom aktuálne vykonávaný trest odňatia slobody (Okresný súd Pezinok sp. zn. OT/6/2018) mu bol uložený pre skutok, ktorý spáchal v čase plynutia až dvoch týchto uložených podmiennečných trestov odňatia slobody (Okresný súd Bratislava II sp. zn. 3T/90/2017 a 1T/92/2017).

Odsúdený na verejnom zasadnutí v rámci konečného návrhu uviedol: „Predtým, ako som bol uväznený, som nerešpektoval žiadne veci. Prvé dni vo väzbe som si neuvedomil, čo som spravil, až postupne som si to uvedomil. Keď som stretol prvýkrát svojich rodičov, som si uvedomil, čo všetko som stratil. Chcem a budem robiť všetko preto, aby som sa vrátil naspäť, prehodnotil som takisto svoj prístup do budúcnosti. Veľmi toho ľutujem, ponaučil som sa, chcem si nájsť prácu a dať všetko do poriadku, chcem vidieť svojho syna, povedať mu, že som sa zmenil a chcem vidieť svojich rodičov a vidieť ich úsmev na tvári.“

Zástupca ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou na verejnom zasadnutí uviedol: „V hodnotení neprišlo k žiadnym zmenám, záver hodnotenia zostáva nezmenený.“

Prokurátor Okresnej prokuratúry Trnava na verejnom zasadnutí v rámci konečného návrhu uviedol: „Vzhľadom na vykonané dokazovanie navrhujem žiadosť odsúdeného zamietnuť, nakoľko odsúdený síce spĺňa formálnu podmienku a prvú materiálnu podmienku pre podmiennečné prepustenie, avšak nespĺňa druhú materiálnu podmienku spočívajúcu v tom, že by v prípade podmiennečného prepustenia viedol riadny život, a to s poukazom na trestnú minulosť odsúdeného, kedy sa dopúšťal rovnakej trestnej činnosti už v skúšobnej dobe podmiennečného odsúdenia. Jedná sa u odsúdeného o špeciálneho recidivistu.“

Podľa § 415 ods. 1 veta prvá Tr. por. o podmiennečnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody rozhoduje súd na návrh prokurátora, riaditeľa ústavu na výkon väzby alebo riaditeľa ústavu na výkon trestu odňatia slobody, v ktorom sa trest vykonáva, záujmového združenia občanov alebo na návrh odsúdeného, na verejnom zasadnutí.

Podľa § 66 ods. 1 Tr. zák. súd môže odsúdeného podmiennečne prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, a

a) ak ide o osobu odsúdenú za prečin po výkone polovice uloženého nepodmiennečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmiennečného trestu odňatia slobody,

b) ak ide o osobu odsúdenú za zločin po výkone dvoch tretín uloženého nepodmiennečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmiennečného trestu odňatia slobody.

Podľa § 66 ods. 2 Tr. zák. pri rozhodovaní o podmiennečnom prepustení súd prihliadne aj na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva.

Súd po oboznámení sa so spisovým materiálom na verejnom zasadnutí, predovšetkým s návrhom o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, hodnotením ústavu na výkon trestu, skráteným výpisom klienta a odpisom registra trestov zistil, že návrh nebol s poukazom na § 66 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. dôvodný. Z týchto zákonných ustanovení vyplýva, že predpokladom podmiennečného

prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody je kumulatívne splnenie 3 podmienok, a to tých, že odsúdený už vykonal potrebnú časť z výmery uloženého a nariadeného trestu odňatia slobody, vo výkone trestu plnením svojich povinností a správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, t.j. že neexistuje príliš veľké riziko jeho recidívy. Pri rozhodovaní sa prihliadne aj na to, v akom ústave vykonáva trest odňatia slobody.

Pokiaľ ide o splnenie prvej zákonnej (formálnej) podmienky, je pravdou, že odsúdený R. E. už vykonal potrebnú časť z výmery uloženého trestu odňatia slobody.

Druhá zákonná (materiálna) podmienka, a to tá, že počas doterajšieho výkonu trestu preukazuje schopnosť viesť riadny život (t.j. že preukázal polepšenie), a to plnením svojich pracovných i mimopracovných úloh vrátane dodržiavania všetkých právnych noriem vzťahujúcich sa na výkon trestu, sa javila tiež ako splnená vzhľadom na kladne hodnotenie ústavu.

Splnená nebola dôsledne však tretia z citovaných podmienok, t.j. dôvodné očakávanie vedenia riadneho života odsúdeného na slobode (neexistencia príliš veľkého rizika jeho recidívy). V prípade odsúdeného R. E. bolo podľa názoru súdu riziko recidívy príliš veľké.

Súd len upozorňuje, že na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody neexistuje „právny nárok“. Zmysel podmiennečného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody nie je v tom, aby za dobré správanie, prípadne za dobrú prácu vo výkone trestu, bol páchatel' automaticky prepustený po odpykaní stanovenej doby na slobodu, bez zreteľa na to, aká je prognóza jeho ďalšieho správania. Podmiennečné prepustenie je totiž na mieste len v tom prípade, ak vzhľadom ku všetkým okolnostiam, ktoré môžu mať v tomto smere význam, je odôvodnený predpoklad, že odsúdený povedie aj na slobode riadny život a že tu nie je pre spoločnosť príliš veľké riziko recidívy. Takouto okolnosťou, ktorá má pri rozhodovaní o podmiennečnom prepustení význam, je aj predchádzajúci spôsob života odsúdeného vrátane jeho trestnej minulosti. Posúdenie otázky prípadnej recidívy je svojím spôsobom vždy len predpokladom vysloveným s väčšou či menšou mierou pravdepodobnosti, pričom súd je vždy odkázaný na objektívne okolnosti, medzi ktoré je nutné považovať aj doterajšie sklony odsúdeného k páchaniu trestnej činnosti.

Odsúdený bol v minulosti už 4-krát súdne trestaný vždy pre prečin ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 Tr. zák. Pre tento trestný čin mu boli trikrát uložené podmiennečné tresty odňatia slobody, pričom aktuálne vykonávaný trest odňatia slobody (Okresný súd Pezinok sp. zn. 0T/6/2018) mu bol uložený pre skutok, ktorý spáchal v čase plynutia až dvoch týchto podmiennečných trestov odňatia slobody (Okresný súd Bratislava II sp. zn. 3T/90/2017 a 1T/92/2017), resp. len krátko po tom, čo bol podmiennečne odsúdený v týchto dvoch veciach. Okrem iného už mu bol uložený i trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá každého druhu na doživotie vzhľadom k jeho opakovanej recidíve. Z hľadiska skutkových okolností ustálených v rámci hore uvedených meritórnych rozhodnutí je potrebné dodať, že skutok vo veci Okresného súdu Bratislava II sp. zn. 3T/90/2017 spáchal dňa 10.03.2017, pričom bola u neho zistená hladina alkoholu v jeho dychu 3,13 promile, resp. 3,04 promile, skutok vo veci Okresného súdu Bratislava II sp. zn. 1T/92/2017 spáchal dňa 22.05.2017, pričom bola u neho zistená hladina alkoholu v jeho dychu 1,23 promile, a skutok vo veci Okresného súdu Pezinok sp. zn. 0T/6/2018 spáchal dňa 12.02.2018, pričom bola u neho zistená hladina alkoholu v jeho dychu 2,33 promile, resp. 2,77 promile. Vždy tak išlo o vysoké výsledky meraní alkoholu v jeho dychu. Teda odsúdený svoje protizákonné konanie opakoval napriek predošlým odsúdeniam, resp. uloženým trestom, keď súdy dali možnosť odsúdenému preukázať, že nie je potrebné vplyvať na neho práve nepodmiennečným trestom odňatia slobody a že účel trestu bude naplnený aj uložením trestu odňatia slobody nespojeného s jeho výkonom či iného alternatívneho trestu (v tomto smere je potrebné uviesť, že ani uloženie trestu zákazu činnosti neodradilo odsúdeného od pokračovania v páchaní tej istej trestnej činnosti). Odsúdený však túto možnosť nevyužil, resp. jeho recidívne konanie nesvedčilo tomu, že účel trestov nespojených s odňatím slobody splnil svoj účel, keďže ako tzv. špeciálny recidivista pokračoval naďalej v páchaní tej istej trestnej činnosti. Preto sa súd stotožnil s tým, že jeho resocializačná prognóza je menej priaznivá tak, ako to bolo uvedené v hodnotení ústavu na výkon trestu, a to práve z vyššie uvedených dôvodov. Všetky tieto skutočnosti vo svojom súhrne podľa názoru súdu nedávali dostatočnú záruku, že odsúdený G.E. by na slobode viedol riadny život.

Podmiennečné prepustenie má mať na odsúdeného výchovný vplyv a to nielen ten, že iba v skúšobnej dobe po podmiennečnom prepustení bude odsúdený viesť riadny život, ale predovšetkým ten, že

odsúdenému je daná šanca na riadny život s tým, že sa už trestnej činnosti viac nedopustí, nakoľko rozhodnutím o podmiennečnom prepustení súd prezumuje, že výkon trestu odňatia slobody splnil vo vzťahu k osobe odsúdeného svoj účel. Vzhľadom na spáchanú trestnú činnosť mal preto súd za to, že náprava páchatel'a a celkové pozitívne pôsobenie na osobu odsúdeného je možné len počas jeho pobytu vo výkone trestu odňatia slobody, pričom podmiennečným prepustením odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody by nebol naplnený jeden zo základných účelov trestu, ktorým je ochrana spoločnosti pred páchatel'mi trestných činov.

Súd vzhľadom k týmto uvedeným skutočnostiam a taktiež s prihliadnutím na charakter spáchanej trestnej činnosti, pre ktorú odsúdený vykonáva trest odňatia slobody, ako aj na ústav, v ktorom vykonáva uložený trest odňatia slobody, dospel k záveru, že u odsúdeného R. E. nebola daná dostatočná záruka, že bude na slobode viesť riadny život.

Na tomto závere nemohli zmeniť nič ani skutočnosti uvádzané odsúdeným na verejnom zasadnutí a ani kladné hodnotenie riaditeľa ústavu (ktoré má, ako už bolo uvedené vyššie, pre súd len odporúčací charakter čo do splnenia podmienok na podmiennečné prepustenie) či záruka jeho rodičov alebo písomný sľub odsúdeného uvedený v jeho návrhu.

Z uvedených dôvodov zamietol jeho návrh o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, nakoľko nespĺňal dôsledne všetky zákonom stanovené podmienky pre také rozhodnutie.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustná sťažnosť do 3 pracovných dní od jeho oznámenia, ktorú je potrebné podať na Okresný súd Trnava.

Podaná sťažnosť má odkladný účinok.

Ak bol návrh odsúdeného o podmiennečné prepustenie zamietnutý, môže ho odsúdený opakovať až po uplynutí jedného roka od právoplatnosti zamietnutia okrem prípadu, že návrh bol zamietnutý len preto, že ho odsúdený podal predčasne (§ 415 ods. 1 veta druhá Tr. por.).